

kapatılmış partiler mezarlığı

Sürekli aynı oyun oynanıyor gözlerimizin önünde. Söylemler farklılaşıyor belki bölgesel çıkarlar vesilesiyle ama TC devleti bildik yöntemlerinden vaz geçmiyor ve bu yöntemlerin başarısızlığından ders çıkarmıyor. Hükümetler gidiyor yerine yenileri geliyor aynı gerekçe çıkıyor karşımıza. Ülkenin bölünmez bütünlüğü aldatmacası.

YEŞİM ERGÜN

Anayasa Mahkemesi başkanı Haşim Kılıç 11 Aralık günü büyük bir kararlılıkla ve onurla DTP'nin kapatılması kararını bizlerle paylaştı. Bu karar devletin kendi demokrasi sınırları içerisinde bile tartışma yarattı. Kararın usulsüzlüğüne dair birçok görüş açıklandı. Kararla siyasi yasaklı hale gelen Leyla Zana'nın parti üyesi bile olmamasından, Haşim Kılıç'ın kararı yorumlamalar yaparak ve hatta kamuoyunu ikna etmek için Batusuna örneğini bile ekleyerek desteklemekte hiçbir sakınca görmemesi bile başlı başına bu kararın hukuki değil, politik olduğunu ve asimilasyoncu mantıkla bezenmiş bir karar olduğunu göstermek için yeterliydi. DTP böylesi bir tarzla devlet kararı olarak oy birliği ile kapatıldı.

Kapatılmasının hemen ardından Türkiye-Kürtler, DTP-PKK bağlamında İspanya-Bask, Batusuna-ETA benzetmeleri tartışılmaya başlandı. İspanya'da Batusuna ETA örgütü ile bağlantılı olduğu gerekçesi ile önce 3 yıl süreyle, sonra tümünden kapatılmıştı. İspanya anayasasına göre parti kapatma ancak partinin birebir şiddet ile bağlantısı olduğu kanıtlandığında mümkün olabiliyor. Bu durum da 2002'de anayasaya parti kapatmaya dair madde eklenmesi ile mümkün kılındı. Türkiye'de ise anayasaya göre partiler ayrılıkçılık yaptığı iddiası ile anayasanın 68. maddesi 4. fıkrası gereği, tüzük, program ve eylem-

leri "devletin ... ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne" aykırı olamayacağı gerekçesiyle kapatılabiliyor. Ki bu durum bir siyasi partinin şiddetle olan ilişkisini değil düşünce farklılığını ortaya koyar. Bu da İspanya anayasasına göre kapatılma sebebi değil.

Tabi ki sadece bu benzetme durumların farklılığını ortaya koymak için yeterli değil. Ahmet Türk'ün 'siz bize İspanya anayasasını verin biz kapatmaya razı olalım' sözleri üzerinden biraz daha İspanya ve Türkiye anayasalarını karşılaştırmaya devam edelim. İspanya anayasasında devletin terimi ile "ayrılıkçın partilerin" yıllarca süren mücadeleleri sonrasında 2. maddesinde özerk topluluk ve milletler, bölge ve ülke oluşturabiliyorlar. Anayasanın 3. maddesine göre ise özerk toplulukların kendi dilleri (anadilleri) İspanyolca ile birlikte resmi dil sayılıyor. Sadece bu iki madde üzerinden bile anayasaları karşılaştırsak TC anayasasının asimilasyoncu, tekçi ve katliamcı zihniyeti kendini ele veriyor. TC anayasasının "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir." şeklindeki 3. maddesinin değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği 4. madde ile karar altına alınmıştır. Buradan bakınca Ahmet Türk'e hak vermemek elde değil. Emekli diplomat Akın Özçer bile NTV'de katıldığı programda, Anayasa Mahkemesini ve TC devletini koruma çabalarına rağmen, DTP'nin Batusuna örneğine karşılık gelebileceğini, DTP'nin sadece ayrılıkçılık yaptığı iddiası ile kapatılmama-

Herri Batasuna'nın 2006 yılında, hükümetin ETA'yla görüşmesi talebiyle gerçekleştirdiği miting.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Batusuna'nın kapatılması kararını onaylamış olması Avrupa demokrasisinin ulusal sorun ve ulusların kaderlerini tayin hakkı konusundaki sınırlarının bir göstergesidir. Ancak Bask ülkesinin kazanılmış ulusal ve demokratik haklarıyla ne bir bölgesel parlamentosu ne anadilinde eğitim hakkı olan Kürt halkının verilmeyen hakları karşılaştırıldığında Anayasa Mahkemesinin DTP'yi kapatma kararına AİHM'nin kararının emsal teşkil etmeyeceği gün gibi ortadadır.

sı gerekliliğini ve aslında DTP'nin tavrının da ayrılıkçılık olarak yorumlanamayacağını altını çizmeden geçememiştir. Tabi bu kadar anlatıdan sonra İspanya'da Batusuna gibi 3 tane daha ETA örgütü ile bağlantılı olduğu söylenen parti olduğunu eklemek gerek. Bunlardan en önemlisi ise Batusuna'nın da içinden çıktığı toplumda yaklaşık %40 oya sahip olan Milliyetçi Bask Partisi.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) Batusuna'nın kapatılması kararını onaylamış olması Avrupa demokrasisinin ulusal sorun ve ulusların kaderlerini tayin hakkı konusundaki sınırlarının bir göstergesidir. Ancak Bask ülkesinin kazanılmış ulusal ve demokratik haklarıyla ne bir bölgesel parlamentosu ne anadilinde eğitim hakkı olan Kürt halkının verilmeyen hakları karşılaştırıldığında Anayasa Mahkemesinin DTP'yi kapatma kararına AİHM'nin kararının emsal teşkil etmeyeceği gün gibi ortadadır. DTP'nin kapatılmasının Avrupa normlarına uygun olduğunu kanıtlamak isteyen, Batusuna örneğinden başka bir örnek bulmak zorundadır.

Türkiye'de "vatanın bölünmez bütünlüğünü tehlikeye atma" çerçevesinde toplam 26 parti kapatıldı. Bu partilerden 2'si anayasa mahkemesi kurulmadan önce, 24'ü kurulduktan sonra ve bu mahkemenin kararıyla kapatıldı. HEP 7 Mayıs 1993'te, DEP 16 Haziran 1994'te kapatıldı. ÖZDEP kapatma davası sürerken 2005'te, HADEP 2005'te fesh edildi. En son olarak da DTP, Anayasa Mahkemesince, Siyasi Partiler Kanunu çerçevesinde 'teröre odak olma' suçuyla kapatıldı. Yani Kürt sorununun siyasi ve demokratik yollarla çözümüne yönelik olarak kurulan 5 partinin de benzer gerekçelerle siyasi yaşamalarına son verildi. Bu partiler, haklarında verilen kararları AİHM'ye götürdü. HEP, DEP ve ÖZDEP, sonuçlanan davalarda haklı bulundu ve Türkiye tazminat ödemeye mahkum edildi. HA-DEP hakkında açılan dava ise devam ediyor. Bu bitmek tükenmek bilmeyen bir oyun sahnesi.

medya (da) türklerindir

Anladık ki bir Kürde atılan taş, doğrultulan silah, Türkiye basını tarafından bir Türk'ün camına atılan taş ya da molotoftan daha masum ve kabul edilebilir "haklı tepki." Bir kere daha gördük ki Kürdün canı Türkün malından daha korunmaya değer görülüyor.

GÜLEREN EREN

Sürekli aynı oyun oynanıyor gözlerimizin önünde. Söylemler farklılaşıyor belki bölgesel çıkarlar vesilesiyle ama TC devleti bildik yöntemlerinden vaz geçmiyor ve bu yöntemlerin başarısızlığından ders çıkarmıyor. Hükümetler gidiyor yerine yenileri geliyor aynı gerekçe çıkıyor karşımıza. Ülkenin bölünmez bütünlüğü aldatmacası. Bu nasıl bir bütünlük ki ülkenin doğusunda DTP'den başka bir parti oy alamıyor. Bu nasıl bir bütünlük ki Türklerle birlikte yaşamaya çalışan Kürtlere dağa çıkmaktan başka yol bırakılmıyor, katliamlar hız kesmeden devam ediyor...

Peki ya partileri kapatıldıktan sonra protesto eylemi yapan DTP'lilere ve Kürtlere saldırılara ne demeli. Hükümet bu saldırıları vatandaşın meşru tepkisi olarak yorumladı. Sonra bu meşru tepkinin altından, iki Kürt gencinin öldürüldüğü Muş'taki olayda Jitem işbirlikçiliği ve gönüllü koruculuk, Dolapdere'de ise para karşılığı halka ateş açanlar çıktı. Kürtlere ateş açmalar demokrasi söylemlerinin içerisinde meşrulaştırıldı. Ve ülke hızla bir etnik iç savaşa doğru sürüklenmek istendi. Fakat bu durumun mal olacağı bedeller görülmüş olsa gerek ki, önce MHP genel başkanını 13 Aralık günü Tandoğan'da düzenledikleri mitingde "Türk halkına ihanetlere karşı dikkat; fitnelere karşı uyanıklık; istismara karşı temkin; tahriklere karşı sükûnet" tavsiye etti. "Sokaklarda arayacağımız, sokaklarda bulacağımız geleceğimiz yoktur. Biz başkaları sokakta iken, iktidarda olacağız ve terörü devlet gücü ile yeneceğiz." dedi. Sonra da Baykal ve bir bütün olarak tüm tetikçi faşist partiler aynı uyarıları yapmaktan geri durmadı. Kürtler devletin bir bütün olarak yürütmeye çabaladığı Kürtsüz Kürt açılımı oyunlarını bir aydır sokakları doldurarak, özgürlüklerinden başka kaybedecek bir şeyi olmadıklarını göstererek bozdular.

Önümüzdeki sürecin de aynı demokrasi oyunları ile devam ettirileceği bellidir. Hükümetin 'biz demokrasiden ve kardeşleşme projesinden vaz geçmeyiz' söyleminin altında yatan mayınlar bir bir patladı. Demokrasinin yok saymakla, bütünlüşme ve kardeşleşmenin ise yok etmeyle özdeş olduğu net bir biçimde çıkmıştır ortaya. DTP'lilerin BDP olarak meclise dönme kararının büyük bir üzüntü ile karşılanmasından, PKK'nin tasfiyesi temelinde ABD, Irak ve federe Kürt devleti ile yapılan görüşmelere ağırlık verilmesin, Emine Ayna'nın cinsiyetçi ve faşist bir tutumla saldırıların odağı haline getirilmesinden, haklarını aramak için sokağa çıkan ve çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu işçilere devletin kontrolsüz güç kullanmasına kadar ortaya çıkan göstergeler bunun örneğidir.

Brecht'in söylediği gibi "liderler söz edince barıştan, anlar halk savaşın geldiğini". Egemenler ne zaman barıştan söz etmeye başlarsa, bilin ki savaş vakti yakındır. Zaman egemenlerin tüm bu barış ve demokrasi oyunlarına karşılık birleşik mücadeleyi yükseltme zamanıdır. Bu süreçte görülmektedir ki, batıda yoksulluk Kürtleşmekte, özelleştirmelerin sonuçları emekçilerin koşullarını daha da ağırlaştırmakta, Kürtler üzerindeki baskılar artırılmakta ve sosyalist kesimlerin sesi kesilmeye çabalanmaktadır. Savaşımın içeriğinde, ezilen halkların yürüttüğü mücadelenin yanı sıra gelişen sınıf karakteri belirginleşmektedir. Lenin'in, 'bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin!' çağrısı yolumuzu aydınlatmalıdır.

Geçtiğimiz günler boyunca sokak gösterilerinin medyada tekrar nasıl yer aldığına tanık olduk. Kürtler, DTP'liler ya da PKK'liler olarak, yakmakla yıkmakla, insanların mallarına zarar vermekle, açılmayan kepenklerin sorumlusu olarak insanların ekmekleriyle oynamakla suçlandılar. Göz ardı edilen ise şuydu. DTP'ye yönelik saldırılar cana kastedici olmasına rağmen daha masum eylemler olarak servis edildiler önümüzde. Anladık ki bir Kürde atılan taş, doğrultulan silah, Türkiye basını tarafından bir Türk'ün camına atılan taş ya da molotoftan daha masum ve kabul edilebilir "haklı tepki." Bir kere daha gördük ki Kürdün canı Türkün malından daha korunmaya değer görülüyor memlekette.

Sadece basın değil, devletin polisi, askeri ya da savcısı da uygulamada aynı sonucu ortaya çıkarıyor. Muş'un Bulanık ilçesinde bir "gönüllü korucu" can aldığı anda, İstanbul Dolapdere'de "vatan" silahla, sopayla, döner bıçaklarıyla DTP'ye ve göstericilere saldırdığında göstericiler gibi tutuklanmıyor, zaten çoğu gözaltına dahi alınmıyor. Dolapdere'deki silahlı kitle serbest; ama onlar tarafından yaralanan, ayrıca belki elinde taş bile olmayan çoğu gösterici tutuklu durumda şu anda. Tutuklulukları da "terörle mücadele" kapsamında yargılanacakları için uzun süre devam edeceğe benziyor. Adalet bu mu? Evet Türkiye'de adalet bu.

Örnek mi istiyoruz? Hemen en çarpıcı olanlardan birini ele alalım. 2008 sonbaharında Bolu Express gazetesinde "Her şehit için DTP'li öldürülmeli." diyen köşe yazarının cümleleri savcı tarafından "düşünce özgürlüğü" kapsamında bulunduğu için gazeteye ya da yazara herhangi bir dava açılmadı. Ertesinde Düzce Ağır Ceza mahkemesine verilen itiraz dilekçesinde şu ifadeler yer alıyordu:

"İçinde açıkça infaza ve öldürmeye davet ve tahrik ifadeleri taşıyan bir yazının, savcı tarafından aklanmış olması kamu vicdanını ve toplumun adalet duygusunu derin biçimde yaralamıştır. Savcılığın takipsizlik kararına karşı verilen genel tepki 'bu da suç değilse suç ne' biçimindedir."

Ancak mahkeme savcının takipsizlik kararını uygun

olarak itirazı reddetti. Evet, basın ve yargı el ele verdi ve DTP'lilerin öldürülmek üzere hedef gösterilmesi bir suç olarak ele alınmadı.

Bu ülkenin en köklü gazetelerinden biri olan Hürriyet'in logosunda hâlâ "Türkiye Türklerindir" ibaresi yer alır. Bu ibare, sadece Hürriyet'te değil gazetelerin çoğunda da ana fikir olarak karşımıza çıkıyor. Yine Dolapdere'deki çatışmalara dönülim ve Sözcü gazetesinin haberi nasıl yaptığına bir bakalım:

"DTP'liler İstanbul'da otoları, dükkanları taşıyınca ortalık karıştı. Vatandaş satırla, baltayla, silahla DTP'lileri kovaladı, dersini verdi."

Bu sadece manşette yazanlar, haberin içeriğinde nice inciler bulmak da mümkün. Ancak bunun zihniyeti ifşa etmek için yeterli olduğunu söyleyebiliriz. Peki Sözcü neden bu kadar rahat? Çünkü onu yargılaması gereken mecraların tavrı da Sözcü'den farksız değil.

Gazete köşelerinden ya da televizyonlardan çocukları taş atan ailelere akıl verenlere, DTP'lilere şiddetin yöntem olmadığını söyleyenlere sesleniyoruz. O çocuklar, gençler, "terörist" olarak yargılanmak üzere tutuklanıyorlar. Oysa ellerinde silah bile yok. Sizlerin aklına eli silahlı faşistlere bu akıl vermek, kalaşnikoflu korucuların artık hayatlarımızda yer almaması gerektiğinden bahsetmek niçin gelmiyor? Şiddet Türkler tarafından kullanıldığında onu yermeye neden yanaşmıyorsunuz? Sorunun cevabı belli aslında; çünkü Türkiye Türklerindir, polis Türklerindir, asker Türklerindir, yargı Türklerindir, medya da Türklerindir.

